

VIHIKOIRIEN JÄLKIKOKEEN SÄÄNNÖT ja OHJEET

Hyväksytty Kennelliiton valtuustossa 27.11.2011. Voimassa 1.5.2012 alkaen

VIHIKOIRIEN JÄLKIKOKEEN SÄÄNNÖT

Hyväksytty Kennelliiton valtuustossa 27.11.2011. Voimassa 1.5.2012 alkaen

1. Jälkikokeen päämäärä ja tarkoitus

Vihikoira on jalostettu jälkikoiraksi, jolla on vahva jäljestysvietti ja hyvä keskittymiskyky sekä erinomainen hajunerottelukyky. Vihikoirille järjestetään omia, rodunomaisia jälkikokeita. Vihikoirien jälkikoe on ns. tunnistusjälkikoe eli koira tunnistaa sen henkilön, joka on jäljen kävellyt. Vihikoirien jälkikoe jäljittelee eksyneen ihmisen etsimistä. Koe on erinomainen tilaisuus arvioida vihikoirien rodunomaista työskentelyä sekä kehittää rodun perinnöllistä erikoisominaisuutta. Jälkikokeiden tarkoituksena on aktivoida jälki-innostusta ja levittää tietoutta rodun käyttötarkoituksesta.

2. Koelajit

Vihikoirien jälkikokeet ovat luonteeltaan yleisiä. Ne voivat olla myös yhdistysten välisiä tai jäsentenvälisiä kokeita, joihin osallistumisoikeus määritellään erillisillä koe- ja kilpailusäännöillä tai ohjeilla.

3. Osallistumisoikeus ja sen rajoittaminen

Kokeeseen saavat osallistua yhdeksän (9) kuukautta täyttäneet Kennelliiton rekisteröinti-, rokotus- ja tunnistusmerkintävaatimukset täyttävät, vihikoirat sekä ne rodut, joille Kennelliitto on Vihikoirayhdistyksen esityksestä myöntänyt osallistumisoikeuden.

Koetoimikunnalla on oikeus rajoittaa osallistuvien koirien lukumäärä kulloinkin voimassa olevien Kennelliiton ohjeiden mukaisesti, jos koejärjestelyt niin vaativat. Koiranomistajille ilmoitetaan kokeeseen pääsystä välittömästi ilmoittautumisajan päätyttyä.

Vihikoirien jälkikokeeseen tulee osallistua vähintään kolme (3) koira ennen kuin koe järjestetään.

Kokeeseen ei saa osallistua:

- sairas koira
- kiimainen narttu
- kantava narttu 30 vrk ennen arvioitua penikoimista ja 75 vrk penikoimisen jälkeen
- koira, joka ei täytä Kennelliiton antidopingsäännön vaatimuksia

Koetoimikunnan ja ylituomarin on tarkistettava osallistumisoikeus.

4. Jääviys

Kennelliiton kulloinkin voimassa oleva yleinen sääntö (Liitevihko).

Vihikoirien jälkikokeessa jäljentekijät ja jäljenkävelijä ovat jäävejä tehtävänsä, jos kyseessä on koiranomistaja, sopimuksen perusteella koiran haltija tai edellä mainittujen henkilöiden perheenjäsen (perheenjäsen määritellään Kennelliiton yleisessä säännössä).

5. Järjestämisluvan myöntäminen

Näitä sääntöjä noudatetaan FCI:n, Kennelliiton ja kennelpiirin myöntämissä kokeissa. Kennelpiirit myöntävät yleiset ja jäsentenväliset jälkikokeet. Kennelliitto myöntää Suomen Vihikoirayhdistys ry:n esityksestä viralliset arvokilpailut, joiden järjestämisohteet on Kennelliitossa hyväksytty. FCI myöntää kansainväliset kokeet.

6. Koeluvan anominen

6.1 Luvan anoja ja järjestysvastaava

Kokeiden toimeenpanoluvan anoo järjestävä yhdistys, jonka tulee olla Kennelliiton jäsen, rotujärjestön/-järjestöjen jäsenyyttä pidetään suotavana. Kokeen järjestelyistä huolehtii järjestävän yhdistyksen nimeämä koetoimikunta.

6.2 Anomisen määräaika

Kokeet on anottava Kennelliiton kulloinkin määräämänä aikana (Liitevihko).

6.3 Anomuksen sisältö

Koeanomuksessa on mainittava järjestävä yhdistys, kokeen nimi ja luonne, osanottoajotukset, koeaika ja -paikka, kilpailuluokat, osanottomaksun suuruus sekä kenelle ja mihin mennessä ilmoittautuminen ja osanottomaksu suoritetaan, tehtävään suostunut kokeeseen nimettävä (johtava) ylituomari ja hänen varamiehensä sekä vastaava koetoimitsija. Anottaessa kokeeseen rajoitettua osanottajamäärää tulee rajoittamisessa noudattaa Kennelliiton asiasta antamia ohjeita.

6.4 Anomuksen osoitus

Anomus osoitetaan aina sen kennelpiirin hallitukselle, jonka alueella koe järjestetään.

6.5 Kokeesta ilmoittaminen/tiedottaminen

Kennelpiirit toimittavat myöntämistään virallisista kokeista listan Kennelliitolle julkaistavaksi.

7. Kokeen siirto ja peruuttaminen

Kennelliiton kulloinkin voimassa oleva yleinen sääntö (Liitevihko).

8. Kokeen ylituomari ja hänen varamiehensä sekä muut tuomarit

Kokeen ylituomarin ja hänen varamiehensä on oltava Kennelliiton pätevimä vihikoirien jälkikokeen ylituomari tai jonkun FCI:n jäsenmaan hyväksymän kenneljärjestön pätevimä ja Kennelliiton hyväksymä vihikoirien jälkikokeen ylituomari. Suomalaisen ylituomarin on oltava Kennelliiton ja Suomen Vihikoirayhdistyksen jäsen.

Arvostelevan tuomarin pätevyys- ja jäsenyysvaatimukset ovat samat kuin kokeen ylituomarilla.

Ulkomaalaisen tuomarin osalta pätevyyden tarkastaa järjestävä yhdistys.

9. Kokeeseen ilmoittautuminen ja siitä poisjääminen

9.1 Ilmoittautuminen

Kokeeseen ilmoittaututtava ja osanottomaksu maksettava järjestäjän määräämänä aikana.

9.2 Jälki-ilmoittautuminen

Koetoimikunnalla on oikeus ottaa vastaan jälki-ilmoittautumisia, mikäli kokeessa on tilaa. Koetoimikunta voi vaatia suurempaa osallistumismaksua, kuitenkin enintään kaksi (2) kertaa normaalin osanottomaksun suuruista.

9.3 Poisjääminen

Ilman pätevää syytä ei osanottomaksua palauteta. Päteväksi syyksi katsotaan koiran alkanut kiima sekä koiran tai ohjaajan sairaus, joka on lääkärintodistuksella todistettava.

Poisjäämisestä on ilmoitettava koetoimikunnalle heti esteen ilmettyä, kuitenkin viimeistään ennen kokeen alkua.

10. Koeluokat

Alokasluokka (ALO)

Vihikoirille, jotka ovat täyttäneet yhdeksän (9) kuukautta ja joilla ei ole hyväksytyä tulosta alokasluokasta.

Avoin luokka (AVO)

Vihikoirille, jotka ovat saaneet hyväksytyt tulokset alokasluokasta ja joilla ei ole kolmea (3) hyväksytyä tulosta avoimesta luokasta

Voittajaluokka (VOI)

Vihikoirille, jotka ovat saaneet kolme (3) hyväksytyä tulosta avoimessa luokassa.

Palkintosijat määritellään yksityiskohtaisesti näihin sääntöihin liittyvissä erillisissä ohjeissa.

11. Jäljestäminen

Koiran täytyy jäljestää koko matka jälkivaljaissa ja narussa, joka ei saa olla yli 10 metriä eikä alle 7 metriä pitkä. Koira ja ohjaaja työskentelevät yhdessä. Jos koira on ohjaajan mielestä poistunut jäljeltä tulee hänen antaa koiran työskennellä jäljen uudelleen löytämiseksi, tarvittaessa hajustinta (smelleriä) apuna käyttäen. Jos koira on ohjaajan mielestä edelleen eksynyt jäljeltä, hän voi pyytää tuomarilta lupaa palauttaa koira siihen kohtaan, missä se hänen mielestään vielä oli jäljellä.

12 Keskeyttäminen, luopuminen ja sulkeminen kokeesta

12.1 Keskeyttäminen ja kokeesta luopuminen

Koira saadaan palauttaa jäljelle alokasluokassa kerran, avoimessa luokassa kaksi kertaa ja voittajaluokassa kolme kertaa. Mikäli palautuksia on enemmän tai koira ylittää sallitun ajan on tuomarilla oikeus harkintansa mukaan keskeyttää koe. Koesuoritus keskeytetään kun tuomari toteaa, ettei koiralla ole enää edellytyksiä saada hyväksytyä tulosta.

Koiranohjaajalla on oikeus luopua kesken kokeen. Luopumisen syy on välittömästi ilmoitettava tuomarille.

12.2 Koiran sulkeminen kokeesta

Koira suljetaan kokeesta jos se on aggressiivinen tai jos koiran ohjaaja tahallisesti rikkoo sääntöjä tai annettuja ohjeita.

13. Koiran loukkaantuminen

Koiran loukkaantuessa on sen koesuoritus keskeytettävä. Päätöksen keskeyttämisestä tekee ylituomari. Ennen keskeyttämistä suoritettu arvostelu ja tulos jäävät voimaan.

14. Vastuukysymykset

Koiranomistaja vastaa koiralle aiheutuneista ja koiran aiheuttamista vahingoista.

15. Erityismääräyksiä jäljestä

Jokaisella koiralla on oltava oma jälki ja jäljet arvotaan.

Ylituomari arpoo jäljet

- joko etukäteen, jolloin hänellä on toimitettu alueen kartta, mihin jäljet on merkitty

- tai mikäli jääviyssääntöjen osalta on mahdollista, voidaan jäljet arpoa myös koepaikalla ylituomarin puhuttelun jälkeen.

Koe on suoritettava arvotulla jäljellä.

Jäljet tehdään lumettomalle maalle siten, että tuomari koira häiritsemättä voi seurata sen työskentelyä, varsinkin maalialueella on huomioitava riittävä näkyvyys. Jälkien väli maastossa on oltava vähintään 100 metriä.

Jäljet merkitään piilomerkein, avomerkintä sallitaan vain vaikeissa maastoissa.

Jos tuomari toteaa, että jälki on tehty sääntöjen vastaisesti, jälki hylätään ja osanottomaksu palautetaan. Koesuorituksen aikana on jäljellä tupakointi kielletty.

16. Kokeen arvosteluperusteet

Kaikki koirat arvostellaan samoin perustein. Arvostelu lopetetaan kirjalliseen yksityiskohtaiseen arvosteluun, jossa koira saa tulokseksi hyväksyty (1) tai hylätty (0).

Jos koira suljetaan kokeesta aggressiivisuuden takia, siitä täytyy tehdä merkintä koepöytäkirjaan ja tarvittaessa ilmoitus Kennelliittoon.

Hyväksytyyn tulokseen vaaditaan hyvä jälkityöskentely ja lopuksi jäljenkävelijän tunnistaminen.

Arvosteluperusteet määritellään tarkemmin näihin sääntöihin liittyvissä erillisissä ohjeissa.

17. Koesuoritukset

Hajustin (smelleri) on jäljenkävelijän käyttämä esine, esim. pieni vaatekappale, josta vihikoira saa hajun jäljelle lähtiessään. Jäljenkävelijä on pitänyt hajustinta lähellä vartaloaan vähintään puoli tuntia. Hajustinta ei saa käsitellä muilla aineilla kuin mitä ihmisen kehosta irtoaa. Jäljenkävelijä laittaa hajustimen käyttämättömään muovipussiin ja jättää pussin osoitettuun paikkaan.

17.1 Alokasluokka

Koiralla on 30 min aikaa koesuoritukseen. Jäljen kävelijä jättää hajustimen lähtöpaikalle. Jälki on noin 500 metriä pitkä ja vähintään ½ tuntia vanha. Ohjaaja ei saa nähdä kun jälkeä tehdään. Jäljellä tulee olla yksi noin 90 asteen kulma suunnilleen puolivälissä. Jäljen ei tarvitse olla aivan suora, vaan sen tulee seurata maastoa luonnollisesti. Jäljellä ei saa olla muita varsinaisia kulmia kuin edellä mainittu eikä siellä saa olla tahallaan tehtyä risteävää jälkeä. Jäljen lopussa koiran tulee tunnistaa jäljen kävelijä.

Alokasluokassa tuomari saa arvostella korkeintaan kymmenen (10) koiraa päivässä.

17.2 Avoin luokka

Koiralla on 60 min aikaa koesuoritukseen. Jälki on noin 1,0-1,2 kilometriä pitkä ja vähintään kuusi (6) tuntia vanha ja seuraa maastoa luonnollisesti. Ohjaaja hakee hajustimen osoitetusta paikasta tai saa sen jälkioppaalta. Jälki leikkaa janan, joka on noin 20 metriä pitkä. Koira lähtee janalta jäljelle ja jäljen lopussa koiran tulee tunnistaa jäljen kävelijä kolmen henkilön ryhmästä. Järjestäjien tulee valita maalimiehet tunnistamishetkeen niin, ettei ole ohjaajalle itsestään selvää kuka jäljen kävelijä on.

Avoimessa luokassa tuomari saa arvostella korkeintaan kuusi (6) koiraa päivässä.

17.3 Voittajaluokka

Koiralla on 120 min aikaa koesuoritukseen. Jälki on noin 2,4-2,6 kilometriä pitkä ja vähintään 24 tuntia vanha ja seuraa maastoa luonnollisesti. Hajustin, jana ja tunnistus samoin kuin avoimessa luokassa.

Voittajaluokassa tuomari saa arvostella korkeintaan kolme (3) koiraa päivässä.

18. Koetoimitsijat

Jokaisessa kokeessa on vastaava koetoimitsija, joka vastaa kokeen suunnittelusta ja läpiviemisestä.

Jälkioppaana toimii henkilö, joka on ollut merkitsemässä jälkeä.

Jäljen kävelijän ja maalimiehet määrää vastaava koetoimitsija.

Kokeen toimitsijoiden tehtävät on määritelty näihin sääntöihin liittyvissä erillisissä ohjeissa.

19. Koiran ohjaaja

Ohjaaja on velvollinen noudattamaan sääntöjä ja ohjeita samoin kuin tuomarin ja toimitsijoiden määräyksiä. Kokeen aikana koira on omistajansa vastuulla.

Ohjaajalla on oikeus ennen lähtöä kysyä kokeeseen liittyviä ohjeita tuomarilta. Hänellä ei ole oikeutta puuttua kokeen kulkuun, esim. ohjeistamalla maalimiehiä.

Kokeen kuluessa ei ole sallittua keskustella arvostelusta tai tuomarin päätöksestä tuomarin kanssa tai kritisoida tuomarin arvostelua.

20. Kokeen tulokset

20.1 Tulosten tarkistus

Kokeen sihteeri tarkastaa kaikki laskelmat ja huolehtii tulosten merkitsemisestä Kennelliiton koepöytäkirjalomakkeelle sekä koirakohtaisille lomakkeille ja jättää ne viipymättä ylituomarin tarkastettaviksi. Ylituomarin vahvistaa koepöytäkirja nimikirjoituksellaan.

20.2 Tulosten lähettäminen

Koetoimikunnan on lähetettävä ylituomarin tarkastamat ja vahvistamat koepöytäkirjat sekä koirakohtaiset pöytäkirjat viikon kuluessa kokeen päättymisestä koeluvan myöntäneelle kennelpiirille.

21. Muutokset sääntöihin

Rotujärjestön yleisen kokouksen hyväksymät ja esittämät sääntömuutokset vahvistaa Kennelliiton valtuusto. (Katso liitevihko: Sääntöjen muuttaminen)

22. Erimielisyydet ja valitukset

Kennelliiton kulloinkin voimassa oleva yleinen sääntö. (Liitevihko)

23. Pakottavat syyt

Kennelliiton hallitus voi erittäin painavista syistä määrääjäksi rajoittaa kokeisiin, kilpailuihin ja testeihin osallistumista ja antaa näitä koskevia erikoismääräyksiä sekä hyväksyä muita poikkeustoimia tämän säännön osalta.

Sääntöjen liitteenä on Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevat säännöt ja ohjeet: Liitevihko

OHJEET VIHIKOIRIEN JÄLKIKOKEEN JÄRJESTÄMISESTÄ

Hyväksytty Kennelliitossa 16.8.2011. Voimassa 1.5.2012

KOETOIMITSIJOIDEN TEHTÄVÄT

1. Kokeiden järjestäminen

Kokeita anottaessa ja järjestettäessä on noudatettava niistä annettuja sääntöjä ja määräyksiä.

Koeanomuksessa nimetään kokeen ylituomari. Tuomareiden varaamisessa tulee ottaa huomioon kokeeseen alustavasti suunniteltu koiramäärä. Tuomarin kanssa on sovittava, kuinka monta koiraa hän arvostelee.

Harjoitusarvostelua suorittamaan haluava tuomarikokelas ottaa itse yhteyttä ja sopii harjoittelusta kokeen ylituomarin sekä koetoimikunnan kanssa.

2. Koemaastot

Vastaava koetoimitsija on velvollinen hyvissä ajoin varaamaan maastot, jotka määräysten mukaan vaaditaan kokeen läpiviemiseen.

Maastoja on oltava tarpeeksi pitkiin jälkiin ja vastaavan koetoimitsijan on huolehdittava, että jälkien väliin jää riittävästi tilaa.

3. Jäljen sijoittaminen maastoon

Jäljen teossa on pyrittävä säilyttämään tasalaatuinen ja koeluokkaan nähden kohtuullinen vaikeusaste.

Jälkimaastolle ei aseteta tarkkoja määräyksiä ja vaatimuksia, mutta maaston tulisi olla kohtuudella ihmisen kuljettavaa ja sellainen, että tuomari voi seurata koiran työskentelyä. Koejälki tulee sijoittaa maastoon niin ettei siitä aiheudu vaaraa koirakolle, esim. jyrkänteet, louhikot.

Jälki pyritään suunnittelemaan todellista etsintätilannetta vastaavaksi siten, että maasto on mahdollisimman vaihtelevaa, esim. korkeuseroja, oja, soita jne. pyritään käyttämään hyväksi.

4. Jäljen merkitseminen

Välineet

- kartta, johon jälki on merkitty
- kompassi / GPS
- merkitsemistarvikkeet:
jälkimerkkejä, jotka eivät vahingoita puustoa ja ovat helposti irrotettavissa nauhaa kulman merkitsemistä varten (ALO)

Lähtöpisteeseen meno on merkittävä selvästi.

Jäljen alkuun (ALO) tai janalle (AVO, VOI) ohjaavaan lähtökylttiin merkitään:

- luokka
- jäljen numero

Jäljen merkitseminen maastoon

- vähintään viikkoa ennen koetta
- jälkien väli maastossa vähintään 100 metriä
- jälki ei saa lähteä eikä päättyä autolla ajettavalle tielle
- jäljen merkitsemiseen tarvitaan vähintään kaksi henkilöä
- ALO-luokassa jäljen lähtöpiste merkitään selkeästi jäljen kävelijää varten = lähtökyltti
- AVO- ja VOI-luokissa jana merkitään maastoon selkeästi eri värisellä nauhalla kuin millä itse jälki merkataan ja merkit laitetaan mahdollisimman tiheään, jolloin janan alku ja loppu on helppo nähdä
- opastus janan alkuun merkataan mahdollisimman tiheään omalla värillään
- jäljen lähtöpiste ja siitä eteenpäin varsinainen jälki merkitään riittävän tiheään omalla värillään jolloin jäljen kävelijä lähtee juuri oikeasta kohtaa jäljelle, jälki etenee janaa leikaten
- jäljelle merkitään etu- ja takamerkit siten, että vähintään kolme merkkiä on yhtä aikaa näkyvissä
- merkkejä on oltava riittävän tiheässä jotta koetilanteessa opas tietää missä jälki kulkee

- kulmat merkitään kahdella puun ympärille kiedotulla nauhalla = kulmamerkki
- maalialueelle merkitään jäljen loppupiste = maalikylytti eli se kohta mihin jäljen kävelijä asettuu

KOETOIMIKUNTA JA MUUT KOKEEN TOIMITSIJAT

1. Jälkiopas

Jälkioppaan tehtävät ovat erittäin vaativat ja vastuulliset.

Tuomarin kanssa maastoon lähtee jälkioppaaksi yksi jäljen merkinneistä.

Oppaan täytyy pysyä jäljellä ja kulkea ryhmän viimeisenä vaikka koira ja tuomari poikkeaisivatkin jäljeltä.

Jälkiopas

- antaa tuomarille yleisselvityksen jäljestä
- huolehtii siitä, että tuomari on aina selvillä jäljen sijainnista ja kulkusuunnasta
- koiran kadottaessa jäljen ilmoittaa siitä tuomarille
- välttää turhaa keskustelua

2. Jäljenkävelijä

- jättää hajustimen muovipussissa sovittuun paikkaan jäljen alkuun (ALO) tai toimittaa hajustimen oppaalle ennen koesuorituksen alkamista (AVO, VOI)

- lähtee kävelemään jälkeä vastaavan koetoimitsijan antamana kellonaikana
- poistaa jäljen lähtökyltin AVO- ja VOI-luokassa, ALO-luokassa kyltti jätetään
- kerää etumerkit pois AVO- ja VOI-luokassa (esim. taskuun tai muovipussiin), mutta jättää ALO-luokassa ensimmäisen etumerkin. Jättää kulmamerkit, maalikylytin ja kaikki takamerkit (piilomerkintä). Piilomerkinnän tarkoitus on, ettei koiran ohjaaja havaitse tulosuunnasta jäljen sijaintia eikä suuntaa
- voi jättää erittäin ryteikköiseen tai erittäin huonon näkyvyyden omaavaan paikkaan joitakin etumerkkejä (avomerkintä)
- menee sovittuun aikaan maalialueelle (AVO- ja VOI-luokassa maalimiesten kanssa), asettuu maaliin ja poistaa maalikylytin.

AVO- ja VOI-luokassa maalimiehet sijoittuvat maalialueelle sattumanvaraiseen järjestykseen. Kaikki henkilöt asettuvat luonnolliseen asentoon esim. istumaan tai makaamaan (kokeen tarkoitus on jäljitellä kadonneen ihmisen etsimistä).

3. Koetoimikunta

Toimikuntaan kuuluu vastaava koetoimitsija ja tarvittava määrä muita toimihenkilöitä.

Koetoimikunta

- anoo kokeen kennelpiiriltä
- laatii koeohjelman
- varaa koepöytäkirjan ja koirakohtaiset pöytäkirjat
- suunnittelee ja tekee jäljet
- varaa koepaikalle maastokartat ja jälkikoesäännöt
- hankkii palkinnot
- hankkii riittävästi jäljenmerkkaustarvikkeita ja ilmoittaa kävelijöille, millä väreillä jäljet on merkitty
- huolehtii, että paikalla on ainakin yksi kompassi /GPS
- hoitaa kokeen yleishuollon järjestämisen
- huolehtii, että tuomari arpoo jäljet sääntöjen mukaisesti
- huolehtii kuljetusten järjestelyt (tuomarit, koirat, ohjaajat, oppaat ajoissa jäljelle)
- huolehtii koirakohtaisten pöytäkirjojen puhtaaksi kirjoittamisen ja koepöytäkirjan täyttämisen, sekä niiden ajallaan eteenpäin toimittamisen.

KOIRANOHJAAJAN TOIMINTAOHJE

1. Koiranohjaajana vihikoirien jälkikokeessa voi toimia henkilö, joka omaa tarpeeksi hyvän fyysisen kunnan.
2. Koiran ilmoittaminen kokeisiin on tehtävä kirjallisesti kokeen järjestäjälle ilmoituksessa olevaan päivämäärään mennessä osanottomaksuineen, ellei koeilmoituksessa ole toisin määrätty.
3. Kokeen järjestäjä ilmoittaa koiranomistajalle, onko hänen koiransa hyväksytty ko. kokeeseen ja myönteisessä tapauksessa kertoo kokoontumispaikan ja –ajan sekä majoittumis- ja ruokailumahdollisuuksista.
4. Koepaikalle on saavuttava ajoissa.
5. Koetoimikunnalle on esitettävä koiran rekisterikirja, rokotustodistukset ja mahdolliset muut tarvittavat asiakirjat.
6. Koiranohjaajan tulee tarkoin noudattaa ylituomarin puhuttelussa annettuja yleisiä toimintaohjeita sekä koesuorituksen aikana arvostelevan tuomarin antamia ohjeita.
7. On huolehdittava, että koira on valmiina maastossa kun sen vuoro on lähteä jäljelle.
8. Ylituomarin hyväksymästä sääntöjen mukaisesta loppuarvostelusta ei voi valittaa. Muista syistä syntyneet erimielisyydet on viipymättä ilmoitettava ylituomarille. Jatkovalitusmenettelystä ylituomari antaa ohjeet, mikäli koiran ohjaaja ei tyydy ylituomarin ja koetoimitsijan yhdessä tekemään päätökseen asiassa.
9. Koiranohjaajan on osallistuttava kokeen päätöstilaisuuteen. Tällöin julkistetaan tulokset.
10. Koiranohjaaja on velvollinen huolehtimaan koiran hyvinvoinnista kokeen aikana, niin koemaastossa kuin majoitusalueellakin.
11. Koiran mahdollisesti aiheuttamista vahingoista vastaa koiranomistaja.
12. Kokeessa on käytäydyttävä asiallisesti tuomaria, opasta, toisia koiranomistajia ja kaikkia muitakin läsnäolijoita kohtaan.

OHJEET VIHIKOIRIEN JÄLKIKOKEEN YLITUOMARILLE JA ARVOSTELEVALLE TUOMARILLE

Hyväksytty Kennelliitossa 16.8.2011. Voimassa 1.5.2012

Koiran arvostelu

Yleistä

Tuomareiden tulee noudattaa vihikoirien jälkikokeesta annettuja sääntöjä ja määräyksiä.

Kokeen järjestäjä tai ylituomari eivät vastaa kokeen aikana koiralle aiheutuneista vahingoista.

Arvostelu

Koiran arvostelussa tulee noudattaa ehdotonta puolueettomuutta. Kokeen tapahtumat on rekisteröitävä sellaisina kuin tuomari itse on ne nähnyt.

Koiralle tulee aina tehdä oikeutta. Mikäli tuomari huomaa, että koira aiotaan auttaa sääntöjen vastaisesti, on tästä heti huomautettava ohjaajalle.

Koiran arvostelu tulee aina suorittaa rakentavassa hengessä.

Arvostelun voi muodostaa seuraavien asioiden pohjalta:

- lähtö (jäljen nosto)
- työskentelytapa (maa-/ilmavainuinen)
- jäljestämishalukkuus
- työskentelyn etenevyys
- kulmien selvittämiskyky
- maalimiehen tunnistaminen
- yleisvaikutelma jälkikoirana
- riistahavainnot ja muut mahdolliset häiriöt jäljellä
- muut tuomarin harkinnanvaraiset asiat

Jäljestämisaika

Mikäli koiran eteneminen on hidasta ja tuomari toteaa, että niin hitaalla ja/tai epävarmalla työskentelyllä ei sääntöjen määrittelemän ajan puitteissa päästä jäljen loppuun, voi tuomari harkintansa mukaan keskeyttää koesuorituksen.

Ylituomarin tehtävät ja velvollisuudet

Ylituomari vastaa kokeen virheettömästä kulusta ja huolehtii siitä, että arvostelut tulevat suoritetuiksi oikein ja yhdenmukaisesti.

Kokeen ylituomarin on aina ennalta tutustuttava koejärjestelyihin ja varmistauduttava siitä, että koetoimikunta on tehtäviensä tasalla.

Ennen koetta

Sovittava koetoimikunnan kanssa koepäivän aikataulusta ja koirien lukumäärästä luokittain.

Alkupuhuttelu

Ylituomari pitää alkupuhuttelun. Alkupuhuttelussa on hyvä selvittää esim. seuraavat asiat:

- ohjaaja on velvollinen pitämään koira kytkettynä ja koiran harhautuessa jäljeltä on ohjaajan seurattava sitä
- nopean koiran jarruttamisvelvollisuus
- koiran auttaminen ja koirakon yhteistyö
- valitusmenettely

Tuomarikertomus

Kertomukseen tulee merkitä kokeessa toimineet tuomarit ja heidän arvostelemansa luokat ja koirat.

Kertomusta laadittaessa tulisi harkita oliko kokeessa jotain erittäin hyvää tai huonoa. Ainakin seuraavia asioita tulisi lyhyesti käsitellä:

- vastaava koetoimitsija / koetoimikunta
- mahdolliset harjoitusarvostelijat
- koirien tulokset
- maasto
- sää
- jälkien pituus, merkitseminen ym.
- opastuksen taso
- mahdolliset riistahavainnot

Kokeen jälkeen

Pidettävä kokeen päätöstilaisuudessa rakentava yhteenvetoarvio koirien suorituksista ja kokeen kokonaiskulusta.

Palkintosijat

Jos arvostelevia tuomareita on useampia, he sopivat luokkavoittajat keskenään neuvottelemalla. Koiria ei kuitenkaan ole pakko sijoittaa paremmuusjärjestykseen, jos kukaan ei ole selvästi parempi muita.

TUOMARIN KOULUTUSOHJEET

Vihikoirien jälkikokeen arvosteleva tuomari omaa ylituomaripätevyyden.

Tuomarikoulutuksessa noudatetaan Kennelliiton ohjetta Palkinto-, arvostelu ja ylituomareiden koulutus ja pätevyminen sekä toiminta.

Lisäksi tuomarikoulutukseen osallistuvalla henkilöllä asetetaan seuraavat vaatimukset:

- hän on osallistunut ao. kokeen järjestelytehtäviin vähintään viisi kertaa.
- hän on toiminut koiranohjaajana vihikoirien jälkikokeessa vähintään viisi kertaa, joista vähintään kerran avoimessa tai voittajaluokassa.

Pätevöidyn vihikoirien jälkikokeen ylituomarin tulee olla Suomen Kennelliiton ja Suomen Vihikoirayhdistyksen jäsen.

Tuomariharjoittelu

Harjoitteluaika alkaa Suomen Vihikoirayhdistyksen järjestämällä tuomarikoulutuksella, jossa kouluttajina toimivat pätevoidyt vihikoirien jälkikokeen ylituomarit.

Harjoittelija arvostelee yhdessä pätevoidyn tuomarin kanssa.

Pätevyity tuomari antaa arvostelun harjoittelijan kyvyistä toimia tuomarina.

Harjoittelija arvostelee vähintään 10 koiraan ainakin kahden eri tuomarin alaisuudessa kahdessa eri kokeessa.

Harjoittelija tekee kirjalliset harjoitusarvostelut.

Suomen Vihikoirayhdistys päättää esitetäänkö Kennelliitolle harjoittelijan pätevöimistä tuomariksi.

MUUTOKSET OHJEISIIN

Muutokset näihin ohjeisiin hyväksyy Kennelliitto Vihikoirayhdistyksen hallituksen esityksestä.